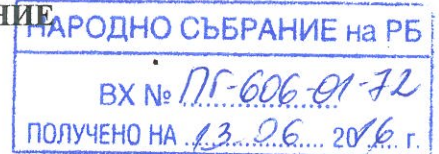

Изм. № 367 /13.06.2016г.

ДО
Г-ЖА МЕНДА СТОЯНОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА ПО
БЮДЖЕТ И ФИНАНСИ
НАРОДНО СЪБРАНИЕ

УВАЖАЕМА Г-ЖО СТОЯНОВА,

С настоящото се обръщаме към Вас във връзка с публикуван на Интернет страницата на НС на 18.05.2016 г. проект на Закон за независимия финансов одит, където в Преходните и заключителните разпоредби се предвиждат изменения и допълнения в Закона за кредитните институции, чрез които се въвежда изискване за задължителен съвместен одит на годишните финансови отчети на кредитните институции от две одиторски дружества. Подобно изискване се предвижда в закона и за застрахователните компании, както и за пенсионноосигурителните дружества. Във връзка с иницирането на тази промяна Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори /КПНРО/ се обърна за мнение към АББ още в края на миналата година и съответно, изпратихме до тях становището ни по този въпрос. **За АББ предлаганата нормативна промяна е напълно необоснована и неприемлива и не следва да се въвежда.**

340
J

Бихме искали да отбележим също, че при публикуването за обществено обсъждане на Интернет страницата на Министерство на финансите на проекта на Закона за независимия финансов одит препратихме до МФ бележките и коментарите, които сме изразили до Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори, тъй като на практика те обосновават позицията ни против въвеждането на задължително изискване за съвместен одит.

В приложението към настоящото писмо отново изразяваме основните си аргументи срещу предлаганата законова промяна, като се надяваме те да бъдат взети предвид. Оставаме на разположение за участие в обсъжданията в ръководената от Вас комисия в НС на посоченото предложение в законопроекта.

Надяваме се аргументите на АББ против посоченото ново изискване в проекта на Закона за независимия финансов одит да бъдат внимателно обсъдени и взети предвид, за което предварително благодарим.

С УВАЖЕНИЕ:

д-р ик. Ирина Марцева,
Главен секретар на АББ

Приложение: съгласно текста.

Аргументи на АББ против предложението в проекта на Закон за независимия финансов одит относно въвеждане на изискване за задължителен съвместен финансов одит на кредитните институции

13.06.2016 г.

1. Не считаме, че ангажирането на повече от една страна за извършване на одит би повишило независимостта и би допринесло за по-добри отчети, особено при противоречие в позициите на одиторите от двете одиторски предприятия.

Кредитните институции са обект на независим контрол от няколко институции – БНБ, външен одитор, данъчна администрация и други, като считаме, че БНБ е органът, който осигурява в най-голяма степен контрол, посредством изискванията за засилена регулярна (дневна, месечна, тримесечна) отчетност и анализ на представянето на банката. В допълнение, към изброените контролни органи по-горе, можем да добавим и различни процедури, извършвани от независими компании, във връзка с качество на активите, дю дилижънс във връзка с финансиране, контрол от КФН за банките, емитирали дълг или акции, както и по отношение на дейността им като инвестиционни посредници.

Бихме искали да отбележим, че одиторската професия и качеството на одитите са обект на контрол, първо, от независим отдел от Централното управление към дадената компания от т.нар. „голяма четворка“ (Quality review) и на второ място, от КПНРО, които също гарантират, че одиторските процедури са спазени.

Независимостта на одита по-скоро се постига чрез подходяща (може да бъде и нормативно регламентирана) вътрешна организация на одиторските дружества, с точно определени изисквания за взаимоотношенията между екипите, извършващи задължителния одит и собствениците или управляващите одиторското дружество, на база стриктното придържане към точно определени вътрешни процедури и политики. За да бъде осигурена подобна независимост, в Регламент 537 от 2014г. е предвидено одитор (който е в състояние да упражнява пряко или непряко влияние върху резултатите от одита) да бъде независим от одитираното дружество и да не е включен в процеса на вземане на решения в одитираното дружество по какъвто и да било начин. В допълнение, се дава възможност на всяка държава по гъвкав и неограничен начин да:

➤ регламентира допълнителни ограничения на разрешените неодиторски услуги, както и правилата за тяхното предоставяне;

➤ намалява срока, който Регламентът поставя като максимално допустим за продължителност на ангажимента (вкл. и подновявания) на определен одитор или одиторско дружество.

Смятаме, че тези мерки са достатъчни в практиката, за да осигурят независимост и професионално ниво на услугата.

2. Ангажиране на две одиторски компании определено ще завиши цената на одита, която в момента е значителна и банките ще понесат допълнителна тежест от това. Цената на одита би се повишила съществено, тъй като и двете компании ще трябва да осигурят екип от хора, които да извършат съответните одитни процедури. При предвидената за тях солидарна отговорност, всяка от компаниите ще изисква проверка на цялата подлежаща на одитиране информация и документация.

Резултатите от проучване, направено във Франция, където има изискване за одит от независими одиторски компании, сочат, че допълнителните разходи във връзка със съвместния одит, в сравнение с одит, проведен от един одитор, са приблизително 20%, като този процент варира, в зависимост от сложността на одитираното предприятие и експертните познания на всеки одитор, както и до каква степен одиторите разчитат един на друг. Допълнителните разходи са основната причина, поради която, както ни е известно, Дания премахва изискването за съвместен одит през 2005г.

При положение, че при извършване на одита от повече от едно одиторско дружество същите представят съвместен доклад и мнение, което се подписва от всички одитори, не може да се приеме, че ще бъде изготвен доклад и положени подписи, без да бъде извършена цялата процедура от всички участващи одиторски дружества. Допускаме, че всяка одиторска компания ще настоява да извърши пълния набор от проверки, при което трудът ще бъде най-малко удвоен, а това неминуемо ще се отрази и на съответстващото заплащане.

Съвместният одит ще доведе до значително натоварване на служителите от банките, които предоставят информация, тъй като, вместо на една компания, ще трябва да се предоставя информация на две и ще е необходимо да се дават разяснения за дейността на всяка компания. Това също трябва да се отчете в посока увеличаване на цената на одита, тъй като ресурсът за обслужване на одиторски изисквания ще се увеличи и банките ще трябва да назначават допълнително хора. Проучванията доказват,

че при преминаване от съвместен одит към одит, извършван от едно одиторско предприятие, разходите за одитираната компания падат средно с 25%.

Съвместният одит ще доведе и до увеличаване на сложността за приключване на одитните ангажменти (изразяване на мнение) в случай на несъгласие на двете одиторски компании. Съгласно чл. 28, ал. 3 от Директива 2014/56: „Когато задължителният одит е извършен от повече от един задължителен одитор или одиторско дружество, задължителните одитори или одиторските дружества постигат съгласие по резултатите от задължителния одит и представят съвместен доклад и мнение. В случай на несъгласие всеки задължителен одитор или одиторско дружество представя своето мнение в отделен абзац от одиторския доклад и посочва причината за несъгласието.“ Това означава да се включват и допълнителни оповестявания за тези несъгласия, което, от своя страна, може да доведе до объркване на ползвателя на финансовата информация.

Допълнително, ще се увеличат разходите и ще се затруднят допълнително процедурите на одитираните дружества за избор на одитор, тъй като за всяко одитиращо дружество ще следва да се извършат изискваните от Регламента процедури по независим избор/конкурс. Също така, следва да се има предвид и че ще се затруднят процедурите по избор на лице, което да извърши изисквания от Регламента контрол на качеството на ангажмента.

3. Задължителните съвместни одити не ограничават концентрацията, но ограничават пазарния избор.

Моделът на задължителния съвместен одит във Франция не е съдействал за противодействие на тенденцията големи компании да назначават като одитори големи одиторски фирми, характерна за всички развити икономики. Това е логично, имайки предвид, че за одиторските фирми е необходимо да покрият широк кръг от държави и да притежават експертни познания, за да предоставят високо качествени услуги на мултинационални компании с редица сложни характеристики. През 2009г. е направено проучване, което показва, че за 28 от 40-те големи френски компании (САС 40) и двете дружества при съвместни одити са били от „Голямата четворка“. Само едно друго одиторско дружество е участвало при останалите 12 от САС 40.

Аргументът за включване на компании извън „Четворката“ може да се тълкува също, че банките трябва да осигурят приходи и за други компании, извън споменатите и да подпомагат развитието на този бизнес. Считаме, че и към момента одиторски компании, извън „голямата Четворка“ могат да одитират банки, но изборът им зависи от капацитета и големината на екипите, с които разполагат, от желанието на съответната кредитна институция и груповите политики. Споделяме мнението, че одиторските компании от Четворката имат в по-голяма степен необходимия опит и компетенции в одитирането на банки и не считаме, че трябва да допринасяме активно за наша сметка за повишаване на конкуренцията между одиторските компании и осигуряване на приходи за тях.

Действително назначаването на повече от един одитор би могло да спомогне за развитие на капацитета на по-малки одиторски дружества и подготовката на кадри в тях, както и да доведе до диверсифициране на пазара на одиторски услуги. Идеята в това отношение при приемане на европейските регламенти е предприятията от обществен интерес да бъдат насърчавани и стимулирани да назначават повече от един задължителен одитор или одиторско дружество и считаме, че следва да се върви в тази насока, а не към задължителни административни мерки за налагане на съвместен одит за кредитните институции.

За да се преодолеят възможните негативи от концентрацията при избора на одиторски компании от „Голямата четворка“ би могло да се помисли за ограничаване на срока на продължителност на ангажмента, както и изискването за срок, който следва да се спазва преди същият одитор да може отново да бъде ангажиран. По този начин, според нас, ще се осигури необходимият адекватен на пазара оборот, в който да се вместят постепенно и други възможни участници.

4. Не считаме, че изискването за извършване на одит от две независими одиторски компании, ще подобри качеството на одита, тъй като изискванията на МСС за оповестявания на финансова и нефинансова информация се задълбочават, което налага по-детайлни одитни процедури от страна на одиторите. Трябва да отбележим също така, че при различни мнения на одиторите по отношение на счетоводното третиране на определени операции или несъгласия на един от одиторите, това ще доведе до усложняване на процеса и до губене на време за разрешаване на различията.

В Канада, която през 2002г. премахва наложеното задължение финансовите отчети на кредитните институции да се одитират от две независими одиторски компании, са изказани аргументи за влошаване качеството на одита при съвместен одит, поради липсата на ефективна координация на одита между двете одиторски фирми. Последното създава предпоставки ключови въпроси и области да бъдат пренебрегнати, както и поради разлики в приложния софтуер и технологии, свързани с процеса на одит и методологиите на двете одиторски фирми, може да се възпрепятства ефективния обмен на информация и разпределение на работата.

5. Бихме искали да обърнем внимание на факта, че налагането на изискване за извършване на съвместен одит изобщо не е обичайно за страните от ЕС /с изключение на Франция/ и такава практика понастоящем може да се каже, че няма. Действително, в някои страни извън ЕС има такава практика, но тя е основно за непублични дружества. В някои страни, където вече е имало такава изискване, като Дания, Швеция, Канада, впоследствие съвместният одит е бил отменен по ред причини, някои от които сме изложили в настоящото становище. Смятаме, че тази информация ясно показва необходимостта от въвеждане на съвместен одит и доколкото той е ефективен, след като и държавите, където е бил задължителен, впоследствие са отменили това изискване.

6. Бихме предложили усилията за допълнителни мерки по отношение независимостта и качеството на финансовите одити да бъдат насочени към мерки, включени в Регламент 537/2014 и Директива 2014/56 на ЕП и на Съвета, за които се допускат възможности за национални дискреции, без да са обвързани с определени обстоятелства, а именно:

- Осигуряване на подходящ надзор и преглед за гарантиране на качеството на одитиращи дружества от страна на национални компетентни органи, които са независими от упражняващите одиторска професия;

- Права на национални компетентни органи да предприемат надзорни мерки и да налагат съответстващи санкции на одиторските дружества;

- Създаване и стриктно спазване на общи задължителни за одиторите изисквания, включително обхвата на одита, на база общ регулативен подход;

- Установяване на максимална продължителност на одитните ангажименти с конкретен одитор или одиторско предприятие, както и срокът, в течение на който след това същият одитор не може да одитира същото дружество;

6. Бихме искали също да добавим, че съвместният одит е в противоречие с принципа за правото на акционерите и одитните комитети да гласуват решенията, които считат за най-подходящи за тях. Съвместният одит би следвало да съществува само като опция, а не като задължение.

В заключение, смятаме, че изискването за съвместно одитиране е недостатъчно аргументирано по отношение на ползите от него, не са анализирани разходите и цялостните ефекти върху банките и останалите, включени в обхвата на предложението финансови институции, прилагането му би довело до редица практически проблеми.

Като бъдат отчетени и обстоятелствата, че европейската правна рамка не поставя като задължение на страните-членки въвеждането на съвместен одит, а предоставя възможност на всяка да прецени, дали да го възприеме и като имаме предвид, че такава практика не е разпространена в ЕС, а и в по-голям мащаб, смятаме, че на този етап не се налага въвеждане на модела за независим съвместен финансов одит в българското законодателство по отношение на кредитните институции /същото важи и за застрахователните компании и пенсионно-осигурителните дружества/.
